

Informace ze zdravotnictví Moravskoslezského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
10. 11. 2014

13

Činnost kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do tří let v Moravskoslezském kraji v letech 2009–2013

*Activity of institutes for infants and homes for children up to 3 years of age
in the Moravskoslezský Region in the years 2009–2013*

Souhrn

V roce 2013 byly v kraji 4 dětské domovy pro děti do 3 let a dětská centra, jejichž kapacita byla 195 míst a bylo v nich ke konci roku umístěno 173 dětí. V průběhu roku bylo přijato 239 dětí, nejčastěji ze zdravotně - sociálních důvodů. Propuštěno bylo během roku 236 dětí, 59 % do vlastní rodiny. U 42 % propuštěných dětí se pohybovala délka pobytu v zařízení do dvou měsíců.

Summary

In 2013 were 4 homes for children up to 3 years in the Region. Capacity of these institutes was 195 places and at the end of year there were placed 173 children. During the year were admitted 239 children, mostly for health – social reasons. Total 236 children were discharged, 59 % into their own family. About 42 % of discharged children spent in institute 0 – 2 months.

Podkladem pro zpracování dat jsou údaje z ročního výkazu o činnosti oboru: dětské domovy pro děti do 3 let a dětská centra. Výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování v ČR na příslušný rok. Formuláře výkazů a pokyny pro jejich vyplnění se nacházejí na www.uzis.cz.

V kraji provozují činnost čtyři zařízení, dle sídla v Janovicích u Rýmařova a Havířově-Suché, dále v Opavě a Ostravě.

Přepočtené počty všech odborných pracovníků ke konci roku 2013 klesly o 3,5 %, pracovalo zde 3,30 lékařů, 119,48 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (ZPBD) a 7,40 ostatních odborných pracovníků. Ve srovnání s rokem 2009 se zvýšil celkový počet pracovníků o 1,5 %.

Od roku 2009 klesl počet míst v ústavech absolutně o 8 a relativně o 3,9 %. Celková skutečná kapacita zařízení (součet denních stavů provozuschopných míst) se za posledních pět let snížila o 1 %. Počet ošetřovacích dnů se v porovnání s rokem 2009 klesl o 7,1 %. Za posledních pět let se využití míst skutečné kapacity pohybovalo mezi 90,6 % (rok 2013) až 96,9 % (rok 2010). Počet míst připadajících na tisíc dětí ve věku do tří let stoupl z 3,9 v roce 2009 na současných 4,1. Počet míst v ČR připadajících na tisíc dětí ve věku do tří let byl v rozmezí 4,2 (roky 2008 a 2010) až 3,7 (roky 2012 a 2013). Došlo k nárůstu počtu odborných pracovníků připadajících na 100 míst o 3,4 % (roky 2013/2012) a nárůstu o 5,7 % (roky 2013/2009). V roce 2009 připadlo 63,18 odborných pracovníků

na 100 míst a v roce 2013 to bylo 66,76 odborných pracovníků na 100 míst. Ke konci roku 2013 pobývalo v kojeneckých ústavech a dětských domovech pro děti do tří let 173 dětí.

Během sledovaného roku bylo přijato 239 dětí (ČR 1 740), 49,8 % (ČR 24,4 %) ze zdravotně – sociálních, 26,8 % (ČR 35,3 %) ze sociálních a 23,4 % (ČR 40,3 %) ze zdravotních důvodů. Počet přijatých dětí klesl o 8,8 % v porovnání s rokem 2012 a v porovnání s rokem 2009 se snížil o 15,2 %. U přijatých dětí stoupá podíl se speciálními potřebami, dříve označované jako handicapované, v roce 2009 to bylo 8,9 % a v roce 2013 už 42,7 %. Za posledních pět let se zvýšil podíl romských dětí na celkovém počtu přijatých dětí z 22,3 % na 32,6 %. V roce 2013 bylo přijato 13 (ČR 59) týraných dětí, což je o 18,8 % méně než v roce 2009. Pro matky, případně jiný doprovod dítěte, byla v kojeneckých ústavech vyčleněna 2 lůžka, na které bylo přijato během roku 76 osob.

Během roku bylo propuštěno 236 dětí (ČR 1 850), z toho 58,9 % do vlastní rodiny. Procento dětí, které se vrátily do původní rodiny, bylo v kraji lehce nad celostátním průměrem 57,1 %. Počet propuštěných dětí klesl o 16,3 % v porovnání s rokem 2012 a o 23,1 % v porovnání s rokem 2009. U propuštěných dětí stoupá podíl se speciálními potřebami, v roce 2009 to bylo 7,8 % a v roce 2012 28,0 %, v roce 2013 nastal mírný pokles na 25,0 %. Do roku 2012 se navyšoval podíl romských dětí, nejvíce 42,6 % bylo v roce 2012, v minulém roce došlo k poklesu na 28,0 %. Podíl přijatých a propuštěných dětí za posledních pět let osciluje od 0,92 za rok 2009 do 1,02 za rok 2010, v roce 2013 činil podíl hodnoty 1,01. U téměř poloviny propuštěných dětí, přesně 42,4 % (ČR 40,9 %), se pohybovala délka pobytu v zařízení do dvou měsíců, jednalo se převážně o děti, které se vracely do péče vlastní rodiny - 76 %. Podíl propuštěných dětí, které strávily v zařízení rok a více byl 22 % (ČR 26,9 %), 6 až 11 měsíců 20,8 % (ČR 17,0 %) a 3 až 5 měsíců 14,8 % (ČR 15,3 %).

Osvojeno bylo 14 dětí a 43 bylo předáno do jiné formy náhradní rodinné péče. Do dětského domova (MŠMT) pro děti starší 3 let přešlo 6 dětí, 2 děti byly umístěny do domova pro osoby s postižením a 32 dětí jinam. V roce 2013 proběhla mezinárodní osvojení u dvou dětí. V roce 2013 v ústavech zemřelo šest dětí (ČR 20).

Zpracoval: Bc. Jiří Kozlík
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Ostrava
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava - Poruba
telefon: 597 373 269
e-mail: jiri.kozlik@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Zajištění péče odbornými pracovníky a místy v letech 2009–2013

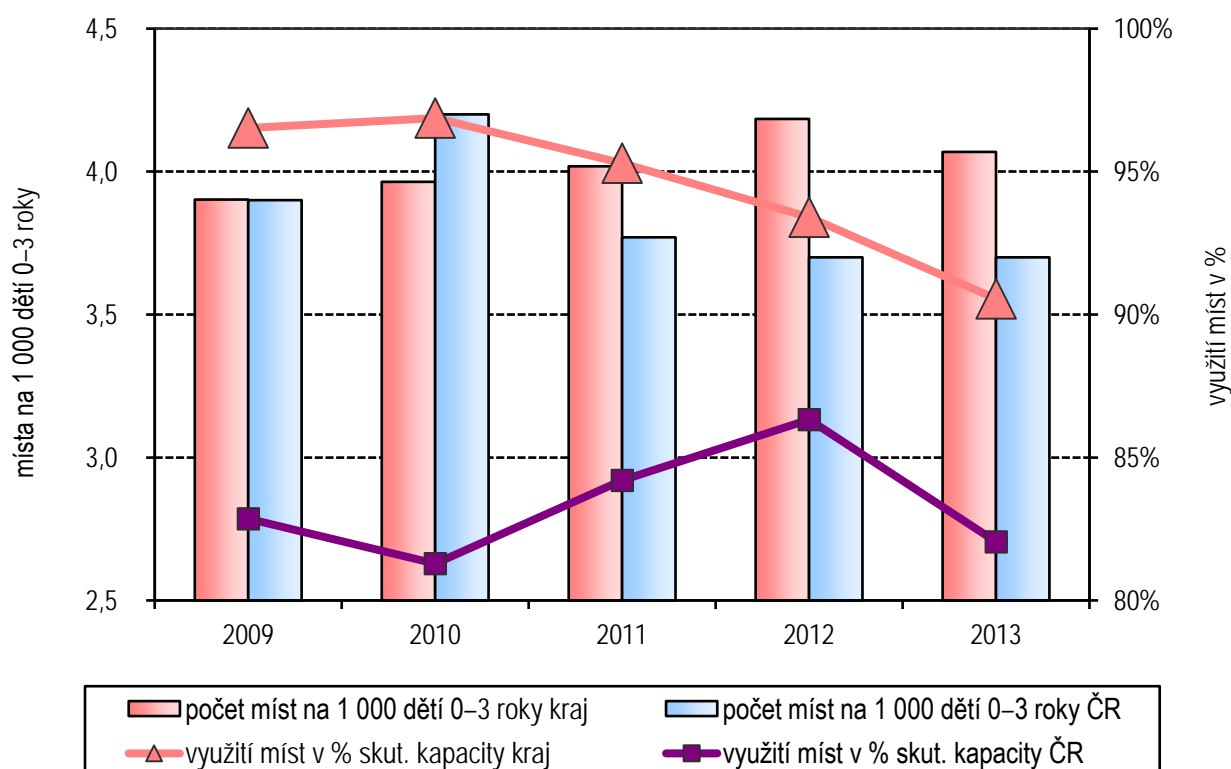
Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Přepočtený počet odborných pracovníků ¹⁾	128,25	127,15	130,50	134,97	130,18
lékaři	5,05	3,57	3,67	3,62	3,30
fyzioterapeuti	0,50	0,50	0,50	-	-
ZPBD ²⁾	118,70	120,08	119,13	125,35	119,48
ostatní odborní pracovníci	4,00	3,00	7,20	6,00	7,40
Počet míst k 31.12.	203	209	209	209	195
z toho pro matky	8	8	8	8	2
Počet míst na 1 000 dětí ve věku 0-3 roky	3,9	4,0	4,0	4,2	4,1
Počet odborných pracovníků na 100 míst	63,18	60,84	62,44	64,58	66,76
Počet dětí k 31.12.	178	186	189	167	173
Počet ošetrovacích dnů	69 403	71 776	69 398	69 380	64 449
Skutečná kapacita zařízení ³⁾	71 905	74 095	72 828	74 277	71 175
Využití míst v % skutečné kapacity	96,52	96,87	95,29	93,41	90,55

¹⁾ Přepočtený počet pracovníků včetně smluvních k 31.12.

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a

³⁾ Skutečnou kapacitou zařízení se rozumí součet denních stavů provozuschopných míst, tj. počet míst násobeno počtem kalendářních dnů po odečtení dnů vyřazení míst z provozu. Provozušopným místem je každé místo, na které lze přijmout kojence či dítě do péče.

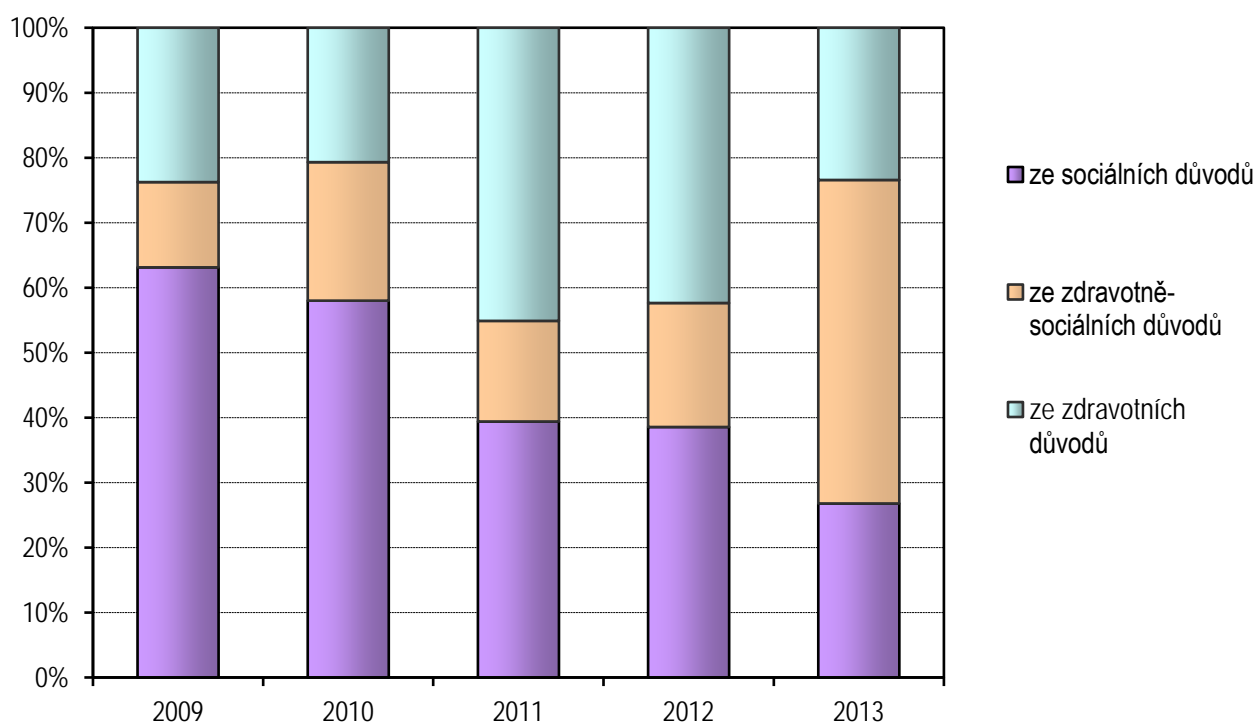
**Počet míst na 1 000 dětí ve věku 0–3 roky
a využití míst v % skutečné kapacity**

Přijaté děti v letech 2009–2013

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Počet dětí přijatých během roku celkem	282	319	297	262	239
ze zdravotních důvodů	67	66	134	111	56
ze zdravotně-sociálních důvodů	37	68	46	50	119
ze sociálních důvodů	178	185	117	101	64
Počet dětí přijatých během roku na základě	282	319	297	262	239
souhlasu rodičů	168	199	173	165	181
předběžného opatření	110	112	116	90	48
nařízení ústavní výchovy	4	8	8	7	10
Státní občanství dětí přijatých během roku	282	319	297	262	239
české	277	318	294	255	237
jiné	5	1	3	7	2
Opakovaně přijaté děti pro selhání					
vlastní rodiny	29	21	26	14	27
náhradní rodinné péče	4	1	1	3	1
Přijaté děti					
nad věkovou hranici ústavu	64	73	43	51	49
se speciálními potřebami	25	33	100	91	102
romské	63	86	75	109	78
týrané	16	14	17	9	13

Důvody pro přijetí dětí v letech 2009–2013

Propuštěné děti v letech 2009–2013

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Počet propuštěných dětí během roku celkem	307	312	299	282	236
do péče vlastní rodiny	170	181	153	145	139
do osvojení	39	55	43	41	14
pro nezájem	6	2	10	7	4
se souhlasem rodičů	24	32	32	32	10
pro zbavení rodičovských práv	9	21	1	2	-
do jiné formy náhradní rodinné péče	57	29	45	49	43
do dětského domova (MŠMT) ¹⁾	10	11	12	11	6
do ústavu sociální péče, do domova pro osoby s postižením	4	2	6	1	2
jinam	27	34	40	35	32
Z celkového počtu propuštěných dětí					
děti nad věkovou hranici ústavu	75	72	65	70	56
děti se speciálními potřebami	24	30	74	79	59
děti romské	65	87	84	120	66
děti týrané	17	17	13	8	6
Propuštěné děti podle délky pobytu v zařízení	307	312	299	282	236
0–2 měsíce	141	149	140	133	100
3–5 měsíců	40	61	40	47	35
6–11 měsíců	55	39	63	44	49
1 rok a více	71	63	56	58	52
Zemřelé děti	2	4	2	4	6

¹⁾ Dětské domovy pro děti starší 3 let - v rezortu školství

Umístění dětí propuštěných v letech 2009–2013

